

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Brysselissä, 3.12.2002
KOM(2002) 697 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**EU:N JA GRÖNLANNIN VÄLISEN NELJÄNNEN KALASTUSPÖYTÄKIRJAN
VÄLITARKISTUS**

.

JOHDANTO

Grönlannin kanssa tehdyn kalastussopimuksen neljäs pöytäkirja tuli voimaan tammikuussa 2001, ja siihen sisältyy välitarkistusta koskeva lauseke, jonka mukaan komission on tehtävä ehdotuksensa helmikuun 2003 loppuun mennessä.

Tämän tiedonannon tarkoituksena on selittää, miksi tämä tarkistus, joka on kaikkea muuta kuin rutiinitoimenpide, edellyttää, että otetaan käsiteltäviksi ne poliittiset tekijät, joista Euroopan unionin ja Grönlannin välisten suhteiden tulevaisuus riippuu (luku 1).

Sen jälkeen tiedonannossa käsitellään pääkohdat EU:n, Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välisestä sitoumuksesta, jolla taataan, että suhteet vuoden 2007 jälkeen perustuvat kestäväan kehitykseen pyrkivälle kokonaisvaltaiselle kumppanuussuhteelle (luku 2).

Lopuksi siinä esitetään puitteet komission ja Grönlannin viranomaisten välisille neuvotteluille neljännen kalastuspöytäkirjan muuttamiseksi välitarkistuksen edellyttämässä aikataulussa (luku 3).

1. EU:N JA GRÖNLANNIN NYKYISTEN SUHTEIDEN HEIKOT JA VAHVAT KOHDAT

1.1. Taustatietoja

Tanskaan kuuluvasta Grönlannista tuli osa yhteisöä vuonna 1973 samaan aikaan kuin sen emämaastakin. Grönlannin sisäinen asema muuttui 1.5.1979 voimaan tulleen Home Rule Act -lain myötä. Helmikuussa 1982 järjestetyssä neuvotantavassa kansanäänestyksessä 52 prosenttia äänestäneistä kannatti yhteisöstä irtautumista. Sen seurauksena Tanska ehdotti perustamissopimusten muuttamista. Maaliskuun 13. päivänä 1984 tehty eroamissopimus eli **Grönlannin sopimus**¹ tuli voimaan 1. helmikuuta 1985, ja siinä annettiin Grönlannille asema, jota sovelletaan yhteisöön assosioituneisiin merentakaisiin maihin ja alueisiin (MMA)².

Grönlannin sopimuksessa korostetaan myös yhteistyötä ja kehittämisenäkökohtia. Sen johdanto-osassa viitataan suhteisiin, "joilla pidetään yllä yhteisön ja Grönlannin välillä läheisiä ja kestäviä suhteita ja joissa otetaan huomioon niiden keskinäiset edut ja erityisesti Grönlannin kehitystarpeet". Tämän lisäksi johdanto-osassa todetaan, että vaikka MMA-asema muodostaakin asianmukaiset puitteet suhteille Grönlannin kanssa, "erityismääräykset Grönlantia varten ovat tarpeellisia".

Eroamissopimukseen liitettyssä **pöytäkirjassa Grönlantia koskevista erityisjärjestelyistä** määrätään, että grönlantilaisilla kalastustuotteilla on rajoittamaton ja tulliton pääsy yhteisön markkinoille sillä edellytyksellä, että yhteisölle myönnetään Grönlannin kanssa tehtävällä sopimuksella tyydyttävät pääsymahdollisuudet Grönlannin vesille.

¹ Sopimus Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten muuttamisesta Grönlannin osalta, EYVL L 29/19, 1.2.1985, s. 1.

² Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 182–188 artikla ja liite II.

1.2. Oikeudellinen kehys – kalastus

Yhteisön ja Grönlannin välisiä kalastussuhteita hallinnoidaan Euroopan talousyhteisön sekä Tanskan hallituksen ja Grönlannin maakuntahallituksen välisellä kalastusta koskevalla sopimuksella³, eli kalastussopimuksella, jota koskevat neuvottelut ja jonka allekirjoittaminen liittyivät oleellisenä osana Grönlannin eroamiseen yhteisöstä ja sitä koskevan Grönlannin sopimuksen tekemiseen.

Kalastussopimus tehtiin alun perin kymmeneksi vuodeksi siten, että sen voimassaolo jatkuu ilman eri toimenpiteitä kuuden vuoden ajan, jollei jompikumpi sopimuspuoli sano sopimusta irti ilmoittamalla asiasta vähintään yhdeksän kuukautta ennen kunkin sopimuskauden päättymistä. Se on pantu täytäntöön perättäisillä pöytäkirjoilla.

Kalastussopimuksen pohjana ovat Grönlannin sopimuksen periaatteet. Sen johdanto-osassa viitataan sekä siihen yhteistyön henkeen, joka syntyi yhteisön Grönlannille myöntämän merentakaisen alueen aseman myötä, että edellä mainittuun pöytäkirjaan Grönlantia koskevista erityisjärjestelyistä. Tämän lisäksi johdanto-osassa todetaan, että kalastuksella on elintärkeä merkitys Grönlannille olennaisena taloudellisena toimintana, ja korostetaan, että jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten kalastustoiminnan ylläpitäminen Grönlannin vesialueilla muodostaa olennaisen osan yhteisen kalastuspolitiikan moitteetonta täytäntöönpanoa.

Kalastussopimuksen tarkoituksena onkin varmistaa yhteisölle sekä pyyntikiintiöt Grönlannin vesillä että erityinen etuoikeus hyödyntää lisäpyyntimahdollisuuksia Grönlannin vesillä Grönlannille maksettavaa taloudellista korvausta vastaan. Kalastussopimuksessa määrätään myös, että muut kuin yhteisön alukset voivat kalastaa kiintiöiden perusteella siinä määrin kuin se on tarpeen yhteisön ja kolmansien maiden välisten kalastussopimusten moitteettoman täytäntöönpanon kannalta. Jälkimmäisen mahdollisuuden avulla on voitu tasapainottaa täydellisesti tai osittain Färsaarten, Islannin ja Norjan kanssa kalastuksen vastavuoroisista mahdollisuuksista tehtyjä sopimuksia vaikuttamatta haitallisesti olemassa oleviin kiintiöihin yhteisön kalastusvesillä.

Sekä Grönlannin sopimuksen että Grönlantia koskevista erityisjärjestelyistä tehdyn pöytäkirjan tavoitteiden ja tarkoituksen mukaisesti kalastussopimusta ei rajattu koskemaan pelkästään kalastusasioita, vaan tavoitteena on, että sitä voidaan käyttää myös yhteistyötarkoituksiin Grönlannin kehittämisessä. Tarkemmin sanottuna Grönlanti sai edelleen samansuuruisen rahamäärän kuin se rahoitustuki, jonka se sai kuuluessaan yhteisöön, ja varat on annettu Grönlannin käyttöön yksinomaan kalastussopimuksen nojalla.

1.3. Oikeudellinen kehys – MMA-asema

Grönlantiin eroamissopimuksella ulotetusta MMA-asemasta määrätään EY:n perustamissopimuksen 182–188 artiklassa, jotka kattavat myös muita, Ranskaan, Alankomaihin ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyviä alueita. Mainitut artikkelit pannaan täytäntöön perättäisillä neuvoston päätöksillä, joista viimeisin on merentakaisen alueiden assosiaatiosta 27. marraskuuta 2001 tehty päätös⁴. Niissä määritellään 20 MMA:n ja Euroopan yhteisön väliset suhteet, merkittävänä poikkeuksena Grönlannin osalta edellä hahmotellut kalastusta koskevat erityismääräykset.

³ EYVL L 29, 1.2.1985, s. 8

⁴ Päätös 2001/822/EY, 27.11.2001 (EYVL L 314, 30.11.2001, s. 1).

Tästä poikkeuksesta johtuen, ja vaikka Grönlanti kuuluukin merentakaisen maiden ja alueiden assosioinnista tehtyjen neuvoston eri päätösten soveltamisalaan, EKR:n rahoitustukea ei ole voitu myöntää perättäisten kalastuspöytäkirjojen soveltamisaikana. Tämä tilanne on käytännöllisesti katsoen estänyt Grönlantia ja yhteisöä tekemästä yhteistyötä monilla päätöksen kattamilla aloilla. Grönlanti on sen sijaan hoitanut omaa kehityspolitiikkaansa autonomisesti.

Muut merentakaisen maiden ja alueiden assosiointia koskevat välineet ovat Grönlannin käytettävissä. Niistä tärkein on muuta kuin vastavuoroista kauppaa koskeva järjestelmä, joka on avokätisin millekään yhteisön kumppanille myönnettyistä järjestelmistä ja joka on erityisesti taannut Grönlannin kalastustuotteille rajattoman tullittoman pääsyn yhteisön markkinoille.

EY:n kaikille merentakaisille maille ja alueille avoimet ohjelmat ja budjettikohdat tarjoavat myös arvokkaita mahdollisuuksia esim. tieteellisen tutkimuksen ja teknologisen kehityksen, ympäristön, kansalaisjärjestöjen, koulutuksen ja kulttuurin aloilla.

1.4. Grönlannin kokonaistilanne

Grönlannin sopimuksen johdanto-osassa todetaan, että sopimuksen avulla olisi voitava pitää yllä yhteisön ja Grönlannin välillä läheisiä ja kestäviä suhteita ja ottaa huomioon kummankin keskinäiset edut ja erityisesti Grönlannin kehitystarpeet. Sopimuksen hengen mukaisesti neljättä kalastuspöytäkirjaa on arvioitava Grönlannin kokonaistilannetta vasten.

Ensivaikutelma on, että Grönlannin talous on joutunut pitkään ja vakavaan kriisiin. OECD:n viimeisimmän arvion⁵ mukaan BKT on pysynyt reaalisesti samalla tasolla viimeiset 10 vuotta, ja elpymiseen tarvitaan perusteellista rakennemuutosta.

Tilanne johtuu suurelta osin kalastusalan kriisistä, koska kalastus on Grönlannin talouden selkäranka; sen lisäksi, että kalastus on tärkein yksityisen toiminnan muodoista, se myös vastaa 90-prosenttisesti ulkomaankaupan taseen tulopuolesta lähes kokonaan tuonnista riippuvaisessa maassa.

Kalastusalan kriisi kiinnittää huomion siihen suunnattomaan ympäristövahinkoon, jonka maailmanlaajuisten kestävä kehityksen vastaisten ilmiöiden vaikutukset ovat Grönlannille aiheuttaneet. Jo 1970-luvun alussa havaittavissa ollutta kalakantojen pienenemistä ovat kiihdyttäneet Pohjois-Atlantin alueen liikakalastus ja veden lämpötilan muutokset. Lisäksi saastumisella (hitaasti hajoavat orgaaniset yhdisteet ja raskasmetallit) on haittavaikutuksia niin eri eläinlajeihin kuin ihmisten terveyteenkin, minkä vuoksi Grönlannin viranomaiset ovat joutuneet asteittain sääntelemään tällaisten lajien käyttöä ravinnoksi tai jopa kieltämään sen kokonaan. Pohjoisella jäämerellä suunnitteilla oleva öljyn- ja kaasunpuraustoiminnan lisääminen aiheuttaa kasvavaa huolta mahdollisesti haitallisista ympäristövaikutuksista.

Johtuen Grönlannin talouden erityisrakenteesta, jolle on luonteenomaista suuri julkinen sektori (jossa suurimmasta osasta teknistä apua vastaa tanskalainen virkamieskunta), vaikeat ilmasto-olot ja haja-asutus, heikko paikallinen yksityissektori ei pysty yksin vastaamaan tarvittavista investoinneista. Tarvitaan suurimittaisia julkisia investointeja, jotta voitaisiin selviytyä kalastusalan rakenneuudistuksesta ja viestintä-, koulutus- ja hoitojärjestelmien

⁵ OECD – Greenland's economy: building a strategy for the future (Grönlannin talous: strategia tulevaisuutta varten); DOC.DT/TDPC (99)10.

nykyaikaistamisesta alueella, jonka väestön elinajanodote on 12 vuotta OECD-maiden keskiarvoa alhaisempi.

Lyhyellä aikavälillä nämä talousvaikeudet johtavat julkisen talouden haavoittuvuuteen, mikä tekee Grönlannista erittäin riippuvaisen Tanskan hallituksen myöntämistä yleiskattavista avustuksista (noin 40 % BKT:sta) ja EU:n kalastuspöytäkirjan nojalla maksamasta taloudellisesta korvauksesta (4 % BKT:sta). Kulttuurisesta ja poliittisesta näkökulmasta katsottuna Grönlannilla on vahvat historialliset siteet Tanskan kuningaskuntaan ja sitä kautta myös Euroopan unioniin. Tanska näyttäisi olevan halukas siirtämään lisää vastuuta emämaalta Grönlannin maakuntahallitukselle. Asia on nähtävä Grönlannin, Tanskan ja EU:n kolmenkeskisten suhteiden näkökulmasta.

1.5. Kalastussopimuksen ja kalastuspöytäkirjojen puutteita

Mennyt aikaa arvioitaessa on ensiksikin todettava, että lähes 20 vuotta sitten tehty kalastussopimus on taannut Grönlannille korkean tukitason sen yhteisöstä eroamisen jälkeen, ja MMA-päätös on turvannut Grönlannin tuotteiden vapaan pääsyn yhteisön markkinoille. Vastineeksi yhteisö on saanut vakaan kalastuskiintiön ja etuoikeuden ylijäämäkantoihin taloudellista korvausta vastaan. Kalastussopimuksen merkitys oli suuri myös Norjan, Färsaarten ja Islannin kanssa tehtyyn sopimukseen, koska se helpotti kalastusmahdollisuuksien keskinäisen vaihdon tasapainoa EU:n ja mainittujen maiden välillä.

Kalastuspöytäkirjojen realistisessa arvioinnissa on kuitenkin otettava huomioon myös niiden täytäntöönpanoa koskevat jatkuvat ja kasvavat puutteet.

Alusta lähtien pöytäkirjojen nojalla käytettävissä oleviin kalamääriin on kiinnitetty paljon vähemmän huomiota kuin taloudellisen korvauksen tasoon. Vaikka Grönlannin viranomaisten tilannearviointi onkin myönteisempi, jo silloin kun ensimmäinen pöytäkirja allekirjoitettiin vuonna 1985, Grönlannin vesillä ei ollut käytännöllisesti katsoen lainkaan turskaa ja punasimppuakin vain vähäisessä määrin.

Neljannen pöytäkirjan ensimmäisen soveltamisvuoden luvut vahvistavat tilanteen säilyneen ennallaan. Villakuoretta, punasimppua, katkarapua ja grönlanninpallasta lukuun ottamatta yhteisön alukset ovat voineet käyttää pöytäkirjan nojalla saamistaan kiintiöistä vain erittäin vähäisen osan. Vuonna 2001 pyydettiin vain 19 prosenttia punasimppukiintiöstä, alle 3 prosenttia merikissakiintiöstä ja vähemmän kuin 1 prosentti lestikalakiintiöstä. 2 000 tonnin turskakiintiöstä yhteisön alusten saaliit jäivät 225 tonniin. Neljännessä pöytäkirjassa määrätty taloudellinen korvaus, 42,8 miljoonaa euroa, ylitti kalastusmahdollisuuksien arvon, joksi komissio arvioinut noin 28 miljoonaa euroa, eikä näitäkään kalastusmahdollisuuksia ole pystytty lähestulkoonkaan hyödyntämään. Osittain se selittyy kantojen tilaa koskevien tieteellisten lausuntojen ja niihin nähden epärealistisiksi vahvistettujen kiintiöiden välisestä ristiriidasta. Räikein esimerkki on turska, jonka tieteellisten lausuntojen mukaisen saaliin olisi oltava nolla mutta jonka kiintiöksi on yhteisölle edelleen osoitettu pöytäkirjassa 2 000 tonnia.

Perättäisillä pöytäkirjoilla on pyritty mukauttamaan taloudellista korvausta vastaamaan pyyntikiintiöiden nimelliskorotuksia ja ottamaan inflaatio huomioon. Toisin kuin muissa viime aikoina tehdyissä kalastuspöytäkirjoissa neljännessä pöytäkirjassa ei ole mitään rakenteellisiin toimenpiteisiin kohdistettuja toimia koskevia erityismääräyksiä, joiden avulla tuettaisiin Grönlannin pyrkimyksiä nykyaikaistaa kalastusalaansa tai uudistaa sen rakenteita. Sekä tilintarkastustuomioistuin että Euroopan parlamentti ovat vaatineet lisää avoimuutta (selkeää maksujen ja niitä vastaavien kalastusmahdollisuuksien osoittamista) ja tavanomaisten

kehitysyhteistyössä sovellettavien sääntöjen noudattamista, mitä on korostettu myös komission vihreässä kirjassa yhteisen kalastuspolitiikan tulevaisuudesta (luku 5.8.2) ⁶.

Nämä puutteet johtuvat suurelta osin tarpeesta päästä sovitteluratkaisuun, jolla selviydytään Grönlannin Euroopan yhteisöstä eroamisen aiheuttamien ongelmien yli. Tämän arvion mukaan välitarkistus tarjoaa mahdollisuuden aloittaa menettely, joka johtaa suurempaan kalastussopimuksen kustannuksia koskevaan avoimuuteen ja auttaa samalla selkeyttämään kehitysyhteistyötä.

1.6. Kehitysyhteistyön ja ulkopolitiikan alojen mahdollisuuksia

Kuten Grönlannin taloudellisen ja sosiaalisen tilanteen kokonaisarviossa (edellä oleva kohta 1.4.) osoitettiin, kehitysyhteistyössä on löydettävissä joukko lupaavia Euroopan unionin ja Grönlannin suhteisiin liittyviä asioita, jotka ulottuvat kalastusasioita kauemmas.

Yhteistyötä voitaisiin kehittää laajoissa, niin Grönlantia kuin Euroopan unioniakin koskevaa arktisten alueiden kestävästä kehitystä edistävissä puitteissa.

Grönlannissa sikäläiset viranomaiset ovat tuoneet esiin useita kestävästä kasvua ja työpaikkojen luomista koskevia asioita, jotka soveltuisivat mahdollisiksi tukikohteiksi: eläinlääkärintarkastukset, öljyn ja mineraalien vaihtoehdot, hyvä vesihuolto, paremmat viestintä- ja asumispalvelut hajallaan elävälle väestölle, työvoiman koulutus ja tieteellinen yhteistyö, joka käyttää hyväkseen Grönlannin sijaintia, joka tarjoaa ainutlaatuisen "laboratorion" ilmastomuutoksen tarkkailuun.

Grönlanti on arktisena kumppanina avainasemassa myös laajemmassa yhteydessä, johon sisältyvät Ruotsi, Suomi, Islanti, Norja, Venäjä, Kanada ja Yhdysvallat. Komissio tulee tähän liittyen työskentelemään EU:n arktisen alueen alakohtaisia hankkeita koskevan yhteistyön lujittamiseksi varmistaakseen, että lähestymistapa on yhtenäinen ja EU:n sisä- ja ulkopolitiikan mukainen sellaisissa kysymyksissä kuin ympäristö, tutkimus ja kestävä kehitys. Ulkosuhteiden alalla arktiset kysymykset valtavirtaistetaan jo toisessa pohjoista ulottuvuutta koskevassa toimintasuunnitelmassa (2004–2006, valmisteilla), ja ne tulevat varmuudella pysymään polttopisteessä, kun tätä keskeistä politiikan aluetta kehitetään edelleen. Grönlannin merkitystä pohjoisen ulottuvuuden arktisena ikkunana korostettiin erityisesti Ilulissatissa elokuussa 2002 järjestetyssä pohjoisen ulottuvuuden ministerikokouksessa.

Huoli kestävästä kehityksestä, jonka strategista merkitystä on korostettu hyväksymällä Göteborgissa eurooppalaisen kestävä kehityksen strategia, kannustaa edistämään arktisten alueiden yhteistyötä, johon on sisällytettävä Grönlannin aktiivinen ja tukea antava osallistuminen.

1.7. Keskinäiset suhteet lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

Arvioituaan EU:n ja Grönlannin suhteiden nykyistä vaihetta, komissio katsoo, että:

- neljännen kalastuspöytäkirjan täytäntöönpanoa on tarpeen mukauttaa avoimuuden ja yhdenmukaisuuden lisäämiseksi yhteisön budjetti- ja kehitysyhteistyöpolitiikan kanssa,

⁶ KOM(2001)135, 20.3.2001.

- myös strategiselta kannalta on tarpeen laajentaa ja lujittaa EU:n ja Grönlannin välisiä suhteita ja liittää ne kummankin etujen mukaiseen arktisten alueiden kestäväan kehitykseen,
- lyhyen ja pitkän aikavälin vaatimukset ovat yhteydessä toisiinsa: kalastuspöytäkirjan erityisluonteen ja Grönlannin kohtaamien rakenteellisten ongelmien vuoksi kalastuspöytäkirjan viipymättä toteutettavan muuttamisen olisi perustuttava EU:n, Tanskan kuningaskunnan ja Grönlannin yhteiseen pitkän aikavälin poliittiseen sitoutumiseen.

2. EHDOTUS UUDEKSI KESTÄVÄN KEHITYKSEN KUMPPANUDEKSI EU:N JA GRÖNLANNIN VÄLILLÄ

2.1. Kestävän kehityksen kumppanuuden ala

Komissio katsoo, että EU:n ja Grönlannin suhteet olisi tulevaisuudessa aiheellista perustaa kattavalle kumppanuudelle, joka sisältää kolme kestävän kehityksen kannalta keskeistä ulottuvuutta:

- Kestävä kalastus on edelleen yhteistä etua koskeva asia. Kuten kaikkia kolmansien maiden kanssa tehtäviä tulevia sopimuksia, myös tätä sopimusta olisi sen vuoksi tarkasteltava vastuullisen ja kestävän kalastuksen kehittämisen näkökulmasta, sellaisena kuin se on esitetty komission tiedonannossa "Kestäväan kehitykseen tähtäävä maailmanlaajuinen yhteistyö". Lisäksi, kuten kaikissa muissakin kalastussopimuksissa, taloudellisen korvauksen tason olisi heijastettava kalastusmahdollisuuksien todellista tasoa. Kalastukseen kuulumattomat näkökohdat olisi hoidettava muita välineitä käyttäen.
- Kestävää kasvua ja työllisyyttä olisi edistettävä Tanskan ja Grönlannin yleisen politiikan ja Grönlannin eskimoväestön sosiaalisten ja kulttuuristen haasteiden kanssa läheisesti koordinoitun kehitysstrategian pohjalta.
- Grönlannin tosiasiallinen osallistuminen ja EU:n tärkeiden etujen suojeleu kansainvälisessä arktisia alueita koskevassa yhteistyössä olisi taattava.

2.2. Vaihtoehtoja uudeksi oikeudelliseksi kehitykseksi

EY:n perustamissopimuksen 188 artikla, jossa Grönlannille myönnetään MMA-asema, todetaan myös, että ainoa poikkeus tähän asemaan koskee kalastusta. Jos siis yhteisö päättää tehdä muita kuin kalastusta koskevia alakohtaisia tai kokonaisvaltaisia Grönlantia koskevia sopimuksia, sen olisi muutettava perustamissopimusta.

Nykyiset MMA-asemaa koskevat puitteet, sellaisina kuin ne ovat tarkistettuina merentakaisen alueiden assosiaatiosta äskettäin tehdyllä päätöksellä (joka kattaa vuodet 2001–2011), eivät salli nykyisen kalastuspöytäkirjan kautta myönnettävään korvaukseen verrattavissa olevaa korvausta. EKR:n yhdeksannen MMA-päätöksen säännösten mukaisesti Grönlanti voisi saada vain noin kymmenesosan nykyisestä taloudellisesta korvauksesta.

Olisi myös otettava esille kysymys siitä, täydentäisikö uusi sopimus Grönlannin MMA-asemaa vai korvaisiko se sen kokonaan. Harkittavissa on tällöin kaksi eri vaihtoehtoa:

- Ensimmäisen, "MMA plus" -vaihtoehdon mukaan perustamissopimuksen muutoksella täydennettäisiin perustavia MMA-säännöksiä, ja niihin liittyisi erityisjärjestely, joka kattaisi kalastuksen lisäksi kaikki kahdenväliset ja arktisiin alueisiin liittyvät kysymykset, joita MMA-asema ei vielä kata, ja joka mahdollistaisi EY:n talousarvion kannalta terveemmän rahoitusmuodon kuin nykyisin käytössä oleva.
- Toisen, "EU:n ja Grönlannin kumppanuus" -vaihtoehdon mukaan olisi neuvoteltava erityissopimus, johon otettaisiin mukaan rakennusaineiksi kaikki MMA-aseman kautta myönnetty ja kaikki kalastussopimukseen sisältyvät edut.

Ensimmäinen vaihtoehto ei täysin poistaisi Grönlannin asemaa koskevaa epäselvyyttä vaan voisi jopa pahentaa tilannetta ja mahdollisesti asettaa kyseenalaiseksi MMA-asemaa koskevat puitesäädökset kokonaisuudessaan yhden varsin erityislaatuisen tilanteen vuoksi. EU:n ja Grönlannin suhteiden avoimuutta on myös lisättävä. Näistä syistä johtuen komissio katsoo, että jos Grönlanti ja Tanska niin toivovat, jälkimmäinen vaihtoehto olisi asetettava etusijalle.

2.3. Ehdotettu poliittinen sitoutuminen

Komissio, joka ottaa huomioon tarpeen asettaa yhteisön ja Grönlannin välisen neljännen kalastuspöytäkirjan muuttaminen osaksi tulevaisuuteen suuntautuvaa, luotettavaa ja kattavaa kumppanuutta, kehottaa ministerineuvostoa ilmaisemaan Grönlannin viranomaisille ja Tanskan hallitukselle poliittisen sitoutumisensa siihen, että:

- EU:n ja Grönlannin tulevat suhteet perustuvat vuoden 2006 jälkeen kestäväen kehityksen kumppanuudelle, joka muodostaa jatkon nykyiselle kalastussopimukselle ja MMA-asemalle yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeisten tavoitteiden mukaisesti seuraavan laajentumisen jälkeen,
- EY:n perustamissopimusta muutetaan aikanaan vastaavalla tavalla.

EU:n seuraavassa rahoituskehyksessä tulevat taloudelliset sitoumukset mukautetaan nykyistä vastaavalle tasolle samalla kun otetaan huomioon Grönlannin erityistarpeet ja -rajoitteet sekä muiden osapuolten maksamat taloudelliset korvaukset.

3. NELJÄNNEN KALASTUSPÖYTÄKIRJAN VÄLITARKISTUS

Tämän EU:n ja Grönlannin pitkän aikavälin suhteita koskevan strategian valossa komissio uskoo että, Grönlannin viranomaiset harkitsevat neljännen kalastuspöytäkirjan merkittävää muuttamista vuodesta 2003 eteenpäin.

3.1. Neljännen kalastuspöytäkirjan selkiyttäminen

Komissio katsoo, että pöytäkirjassa vuoden 2006 loppuun saakka määrätty vuotuinen taloudellinen korvaus olisi säilytettävä ennallaan ja ehdottaa Grönlannin viranomaisille:

- sellaisista saaliskiintiöistä sopimista, jotka ovat tieteellisten lausuntojen perusteella arvioitujen kalastusmahdollisuuksien mukaisia, vaikka se lisääkin kalastusmahdollisuuksien arvon ja taloudellisen korvauksen määrän välistä ristiriitaa,

- pöytäkirjan muuttamista siten, että osa taloudellisesta korvauksesta kohdennettaisiin Grönlannin kalastuselinkeinon rakenneuudistukseen ja vastuullisen kalastuksen edistämiseen Grönlannin vesillä. Grönlanti huolehtisi tähän tähtäävien toimenpiteiden suunnittelusta, täytäntöönpanosta ja seurannasta ja laatisi vuosittaisen selvityksen rahoitettujen toimenpiteiden kustannuksista ja saavutuksista.

3.2. Tien valmistaminen kestävän kehityksen kumppanuutta koskevalle sopimukselle

Edellä hahmoteltujen lyhyen ja pitkän aikavälin ehdotusten tarpeita ajatellen olisi tarpeen tukea siirtymistä kohti jäsennellympää yhteistyön muotoa, joka olisi hahmoteltava maakohtaisessa strategia-asiakirjassa.

Siirtymäkauden aikana taloudellista apua olisi edelleenkin annettava talousarvioon sisältyvään tukeen perustuen; sen jälkeen on käytettävä parhaiten sopivia välineitä. Grönlannin henkilöresursseihin ja institutionaalisiin kysymyksiin liittyvät erityistarpeet ja -rajoitteet olisi arvioitava mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään vuonna 2005, jotta voitaisiin varmistaa, että yhteisön tukea käytetään mahdollisimman tehokkaasti ja hyvän varainhoidon periaatteiden mukaisesti, kuten yleensä tehdään silloin kun yhteisö myöntää varoja tässä muodossa.

Komissio palauttaa mieleen Grönlannin sopimuksen johdanto-osan, jossa todetaan, että *sopimusten avulla olisi pidettävä yllä yhteisön ja Grönlannin välillä läheisiä ja kestäviä suhteita*. Komissio katsoo myös, että 17 vuotta myöhemmin Tanskan hallitus on selkeästi rohkaissut tiivistämään yhteyttä EU:n ja Grönlannin välisen kumppanuuden muodossa. Näistä syistä johtuen komissio katsoo, että *EU:n ja Grönlannin välinen kestävän kehityksen kumppanuus* edustaa kehitystä, joka on sopusoinnussa Grönlannin sopimuksen alkuperäisen hengen ja nykyisten kehitystarpeiden kanssa.